

Zadania I - go etapu Konkursu Chemicznego
„Wygraj Indeks” XXII edycja

- 1) W celu oznaczenia zawartości NaOH i Na₂CO₃ w technicznym wodorotlenku sodowym, odważono 10,02 g otrzymanej do analizy próbki i przygotowano 250 cm³ roztworu. Podczas miareczkowania wobec oranżu metylowego na 25,00 cm³ tego roztworu zużyto 23,15 cm³ 1,022 M HCl. Do drugiej próbki tego roztworu, także o objętości 25,00 cm³, dodano odpowiednią ilość BaCl₂ (osad odsączono) i miareczkowano wobec fenoloftaleiny, zużywając 22,55 cm³ kwasu. Oblicz procentową zawartość NaOH i Na₂CO₃.

Odp: NaOH - 92%, Na₂CO₃ - 3,24%

- 2) Jeden z izotopów pierwiastka **X** znanego składnika stopów ferromagnetycznych, znalazł zastosowanie w onkologii z racji swej radioaktywności. Pierwiastek **X** może występować na stopniach utlenienia +II i +III, jednak związki **X**(III) są mało trwałe. Wodny roztwór **X**SO₄ ma odczyn słabo kwaśny. W mocno kwaśnym środowisku **X**SO₄ reaguje z KMnO₄. **X**(OH)₂ i **X**(OH)₃ dają pod działaniem kwasu siarkowodorowego tę samą sól **XS**. Sól ta z kwasem solnym tworzy łatwo **XCl₂**. Zarówno **XO** jak i **X₂O₃** tworzą ze stężonym kwasem solnym wyłącznie **XCl₂**.

- a) Podaj nazwę pierwiastka **X**.

Co

- b) Uzasadnij odpowiednim równaniem chemicznym i wyjaśnij przyczyny kwaśnego odczynu roztworu **X**SO₄.

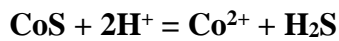
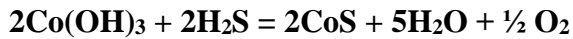
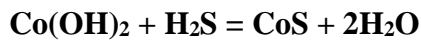
- c) Podaj równanie reakcji **X**SO₄ z KMnO₄.

Reakcja nie zajdzie, ponieważ potencjał Co²⁺/ Co³⁺ jest wyższy niż potencjał KMnO₄/Mn²⁺ i KMnO₄ nie może się utlenić.

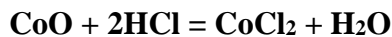
d) Jaka właściwość soli **X(III)** wynika z ich małej trwałości.

Właściwości utleniające

e) Podaj równania reakcji: **X(OH)₂** i **X(OH)₃** z **H₂S(aq)**. Podaj równanie reakcji soli **XS** z kwasem solnym.

f) Podaj równanie reakcji tlenków **XO** i **X₂O₃** z kwasem solnym.

Wszystkie równania reakcji, o ile jest to niezbędne dla wyjaśnienia zjawiska, zapisać jonowo. W pozostałych przypadkach zapisać według uznania: jonowo lub cząsteczkowo.

3) Do 20 cm³ 1 M roztworu wodorotlenku potasu dodano 80 cm³ 0,25 M roztworu kwasu mrówkowego. Oblicz pH roztworu po zmieszaniu. Czy i jak zmieni się pH, jeżeli otrzymany roztwór rozcieńczy się do 200 cm³.

Odp: **pH₁ = 8,52, pH₂ = 8,37**

4) Po spaleniu (w nadmiarze tlenu) 20,0 cm³ gazu złożonego z CO, CH₄ i N₂ całkowita objętość zmniejszyła się o 21,0 cm³, przy czym powstało 18,0 cm³ CO₂. Oblicz procentowy skład tego gazu przed spalaniem.

Odp: **CO = 50%, CH₄ = 40%, N₂ = 10%**

Uwaga: Brakujących danych poszukaj w literaturze chemicznej lub Internecie